

Automaty a gramatiky

Otázka 1:

Zásobníkové automaty se dvěma zásobníky přijímají právě jazyky, které jsou přijímány

- dvoucestnými automaty
- nedeterministickými zás. autmaty
- lineární omezenými automaty
- Turingovými stroji

Odpověď:

D (pomocí dvou zásobníků si nasimulujeme pásku)

Otázka 2:

Nedeterministický konečný automat má n stavů. Počet stavů po převodu na deterministický nebude větší než:

- n stavů
- (2^n) stavů
- (n^n) stavů
- nelze říci

Odpověď:

BC (Ve slidech je maximálně $(2 \text{ na } n)$, ale $(n \text{ na } n)$ taky odpovídá zadání, protože $(n \text{ na } n)$ je větší než $(2 \text{ na } n)$.)

Otázka 3:

Nechť $G=(N,T,S,P)$ je generativní gramatika, pro jejíž pravidla $(u \rightarrow v)$ platí $|u| \leq |v|$. Pokud neuvažujeme prázdné slovo, potom taková gramatika může generovat libovolný:

- lineární jazyk
- bezkontextový jazyk
- kontextový jazyk
- rekurzivně spočetný jazyk

Odpověď:

ABC (D- nevyhovuje počtem u)

Otázka 4:

Ke každé bezkontextové gramatice, která negeneruje prázdné slovo, existuje ekvivalentní:

- jednoznačně určená redukovaná bezkontextová gramatika
- jednoznačná bezkontextová gramatika
- lineární gramatika
- monotoni gramatika

Odpověď:

D

Otázka 5:

Nechť L_1 a L_2 jsou jazyky nad stejnou abecedou takové, že $L_1 \subset L_2 (L_1 \neq L_2)$ Potom platí:

- je-li L_1 přijíman končným automatem, potom je L_2 přijíman končným automatem
- je-li L_2 přijíman končným automatem, potom je L_1 přijíman končným automatem
- je-li L_1 končným, potom je L_2 přijíman končným automatem
- je-li L_2 končným, potom je L_1 přijíman končným automatem

Odpověď:

D (B to není protože $(01)^*$ je regulární a jeho podmnožina $0^n 1^n$ není)

Otázka 6:

Jazyk, který přijímá Deterministický zásobníkový automat koncovým stavem je vždy:

- regulární jazyk
- bezprefixový
- bezkontextový
- kontextový

Odpověď:

CD

Otázka 7:

L_1 a L_2 su 2 jazyky z tej istej triedy chomského hierarchie. Potom

- L_1 prienik L_2 vždy leží v tej istej triede.
- prienik L_1 L_2 môže ležať v inej triede
- prienik L_1 L_2 leží v tej triede chomského hierarchie kde aj ich zjednotenie
- ??

Odpověď:

B

Otázka 8:

Nechť $A_1=(Q_1, X, \delta_1, q_1, F_1)$ a $A_2=(Q_2, X, \delta_2, q_2, F_2)$ jsou deterministické konečné automaty. Potom automat $A=(Q, X, \delta, q, F)$, kde $Q=Q_1 \times Q_2$, $q=(q_1, q_2)$, $\delta((p_1, p_2), x)=(\delta_1(p_1, x), \delta_2(p_2, x))$, $F=Q_1 \times Q_2$ přijímá jazyk:

- $L(A_1) \cup L(A_2)$
- $L(A_1) \cap L(A_2)$
- X^*
- $\{\}$

Odpověď:

C ($F=Q_1 \times Q_2$ znamená že má všechny stavy koncové)

Otázka 9:

Nechť $RV(X)$ je množina všech regulárních výrazů nad abecedou X . Potom jazyk $RV(X)$ je:

- regulární
- bezkontextový a není regulární
- kontextový a není bezkontextový
- rekurzivně spočetný a není kontextový

Odpověď:

B (Fígl je ale v tom uvědomit, že jde o jazyk, jehož slovy jsou regulární výrazy, nikoli jazyk, který se dá popsat regulárním výrazem. Regulární jazyk tedy není správná odpověď.)

Otázka 10:

Lineárně omezený automat je nedeterministický Turingův stroj

- S páskou omezenou na jedné straně (jednostranná pásková)
- S páskou pevně omezenou na obou stranách (pásková omezená délkou)
- S páskou omezenou délkou vstupního slova
- S páskou omezenou délkou výstupního slova

Odpověď:

C (

A je nějaká podivnost, ale každopádně to nemá s LOA nic společného

B je konečný automat

C podle přednášky platí

D neplatí:

K tomu vstupnímu/výstupnímu slovu(to už není 100%): když mám automat, který má **rozhodnout**, zda slovo do jazyka patří, tak je to slovo **vstupní**, když mám gramatiku, která je **generuje**, pak je to slovo **výstupní**. A tady mám automat, takže žádné výstupní.)

Otázka 11:

Mezi algoritmicky rozhodnutelné problémy patří:

- Zda je jazyk daný bezkontextovou gramatikou prázdný
- Zda je daná bezkontextová gramatika víceznačná
- Zda je dané slovo generované danou bezkontextovou gramatikou
- Zda jsou dvě bezkontextové gramatiky ekvivalentní

Odpověď:

AC

Otázka 12:

Mezi algoritmicky nerozhodnutelné problémy patří:

- Postův korespondeční problém
- problém zda jazyky generované dvěma bezkontext gramatikami jsou totožné
- problém zda bezkontext. gramatika generuje nekonečný jazyk
- problém zda...nevím ☹

Odpověď:

AB

Otázka 13:

Nechť automat A přijímá jazyk $L(A)$ a q_0 je počáteční stav, potom $\exists w \in L(A)$ tak že $\delta^*(q_0, w) = q$ což znamená:

- q konečný stav
- q dosažitelný
- q_0 a q ekvivalentní
- L není prázdný

Odpověď:

ABD (A je jasný B z něj vyplývá, D taky z A)

Otázka 14:

Nechť L je libovolný jazyk. Potom L^+ je vždy rovný jazyku:

- $\{u^i \mid u \in L \ \& \ i \geq 0\}$
- $\{u^i \mid u \in L \ \& \ i \geq 1\}$
- $L^* - \{\lambda\}$
- $\bigcup_{i \geq 1} L^i$

Odpověď:

D (C neplatí protože:

pro jazyk L bez λ : L^+ neobsahuje λ , L^* (ji obsahuje), $L^* - \{\lambda\}$ ji neobsahuje cili rovnost platí

pro jazyk L s λ : L^+ obsahuje λ , L^* obsahuje λ , $L^* - \{\lambda\}$ neobsahuje λ , tudíž rovnost neplatí

B řetězily by se jenom stejná slova, nevznikaly by kombinace)

Otázka 15:

Nechť $L_1 = \{a\}$ a $L_2 = \{b\}$. Potom $(L_1 \cup L_2)^*$ obsahuje (mimo jiné) slova

- aaa
- bbb
- aba
- bab

Odpověď:

ABCD (podle slajdů $L_1 \cup L_2 = \{ w \mid w \in L_1 \vee w \in L_2 \}$ a pak už je jenom řetězíme za sebe)

Otázka 16:

Nechť $L_1 = \{a\}$ a $L_2 = \{b\}$. Potom $(L_1 \cup L_2)^*$ obsahuje (mimo jiné) slova:

- aa
- aba
- abb
- ab

Odpověď:

ABCD (podle slajdů $L_1 \cup L_2 = \{ w \mid w \in L_1 \vee w \in L_2 \}$ a pak už je jenom řetězíme za sebe)

Otázka 17:

Nechť L_1 a L_2 jsou dva bezkontextové jazyky. Potom $(L_1 \cap L_2)^*$ je vždy

- $= L_1^* \cap L_2^*$
- $\neq L_1^* \cap L_2^*$
- $\subseteq L_1^* \cap L_2^*$
- $\supseteq L_1^* \cap L_2^*$

Odpověď:

C (podle slajdů $L_1 \cap L_2 = \{ w \mid w \in L_1 \wedge w \in L_2 \}$, odpověď A obecně neplatí například pro $L_1 = \{a\}$, $L_2 = \{aa\}$ levá strana: $(L_1 \cap L_2)^* = \{\lambda\}$ pravá strana: $L_1^* \cap L_2^* = \{(aa)^*\}$ (platí množinová inkluze \subseteq)

odpověď B obecně neplatí například pro

$L_1 = \{a\}$ a $L_2 = \{a\}$

levá strana: $(L_1 \cap L_2)^* = \{a^*\}$

pravá strana: $L_1^* \cap L_2^* = \{a^*\}$

)

Otázka 18:

Nechť L_1 a L_2 jsou dva bezkontextové jazyky. Potom $(L_1 \cup L_2)^*$ je vždy

- $= L_1^* \cup L_2^*$
- $\neq L_1^* \cup L_2^*$
- $\subseteq L_1^* \cup L_2^*$
- $\supseteq L_1^* \cup L_2^*$

Odpověď:

D (odpověď A obecně neplatí například pro: $L_1 = \{a\}$, $L_2 = \{b\}$)

levá strana: $(L_1 \cup L_2)^* = \{(a+b)^*\}$

pravá strana: $L_1^* \cup L_2^* = \{a^*\} \cup \{b^*\}$

(platí množinová inkluze \supseteq)

odpověď B je nesprávná vzhledem na jazyky $L_1 = \{a\}$ a $L_2 = \{a\}$

)

Otázka 19:

Nechť L je rekurzivně spočetný jazyk bez prázdného slova. Potom L^0 je podmnožinou jazyka

- prázdná množina
- $\{\lambda\}$
- L^+
- L^*

Odpověď:

BD (Podle slajdu je $L^0 = \{\lambda\}$)

a to je podmnožinou $\{\lambda\}$ a L^* (protože L^* obsahuje L^0 , tedy λ ..) ty zbytek dvě odpovědi ne)

Otázka 20:

Jazyk $\{a\} \setminus \{aba, baa\}$ (levý kvocient) **je rovný** jazyku

- prázdná množina
- $\{ba\}$
- $\{aba\}$
- $\{aaba\}$

Odpověď:

B (Podle slajdu je $(L_2 \setminus L_1 = \{v \mid uv \in L_1 \ \& \ u \in L_2\})$)

Otázka 21:

Jazyk $\{ba\} \setminus \{aba, baaa, ba\}$ (levý kvocient) **obsahuje** slova

- λ
- a
- aa
- aaa

Odpověď:

AC (Podle slajdu je $L_2 \setminus L_1 = \{v \mid uv \in L_1 \ \& \ u \in L_2\}$)

Otázka 22:

Jazyk $\{aba, baa, ba\} / \{ba\}$ (pravy kvocient) **obsahuje** slova

- λ
- a
- aa
- aaa

Odpověď:

AB (Podle definice pravyho kvocientu... $L_1 / L_2 = \{u \mid uv \in L_1 \ \& \ v \in L_2\}$)

Otázka 23:

Nechť máme **deterministický** konečný automat A s počátečním stavem q_0 , s koncovými stavy F, přechodovou funkcí δ a u je libovolné slovo z jazyka $L(A)$. Potom platí:

- $\delta^*(q_0, u) = F$
- $\delta^*(q_0, u) \in F$
- $\delta^*(q_0, u) \subseteq F$
- $\delta^*(q_0, u) \supseteq F$

Odpověď:

B (ze slidů: Jazykem rozpoznávaným konečným automatem $A = (Q, X, \delta, q_0, F)$ nazveme jazyk: $L(A) = \{w \mid w \in X^* \ \& \ \delta^*(q_0, w) \in F\}$.)

Otázka 24:

Nechť máme **nedeterministický** konečný automat A s **jediným** počátečním stavem q_0 , s koncovými stavy F, přechodovou funkcí δ a u je libovolné slovo z jazyka $L(A)$. Potom platí:

- $\delta^*(q_0, u) = F$
- $\delta^*(q_0, u) \in F$
- $\delta^*(q_0, u) \subseteq F$
- $\delta^*(q_0, u) \supseteq F$

Odpověď:

nic (Tím že je nedeterministický se s jedním slovem můžeme dostat do dvou stavů, z kterých napr. jen jeden ze z F.)

Otázka 25:

Nechť L je jazyk nad abecedou X . Potom L je rozpoznatelný konečným automatem právě tehdy, když:

existuje pravá kongruence \sim konečného indexu na X^* tak, že L je sjednocením jistých tříd rozkladu X^*/\sim

existuje přirozené číslo n takové, že libovolné slovo $z \in L, |z| \geq n$ lze psát ve tvaru uvw , kde: $|uv| \leq n, 1 \leq |v|$ a pro všechna $i \geq 0$ $uv^i w \in L$

existuje regulární výraz α tž. $[\alpha] = L$

existuje konečný automat A tž. $L(A) = L$

Odpověď:

ACD (tzn. **ekvivalence**,

A je Nerodova veta (je ekvivalence)

B je Pumping lemma (jen implikace) -> neplatí

C i D platí na obě strany

)

Otázka 26:

Nechť L je jazyk nad abecedou X rozpoznatelný konečným automatem. Potom:

existuje pravá kongruence \sim konečného indexu na X^* tak, že L je sjednocením jistých tříd rozkladu X^*/\sim

existuje přirozené číslo n takové, že libovolné slovo $z \in L, |z| \geq n$ lze psát ve tvaru uvw , kde: $|vw| \leq n, 1 \leq |v|$ a pro všechna $i \geq 0$ $uv^i w \in L$

existuje regulární výraz α tž. $[\alpha] = L$

existuje konečný automat A tž. $L(A) = L$

Odpověď:

ABCD (tzn. jen **implikace**).

ACD platí (když platilo u ekvivalence, tak bude platit i u implikace).

B je to tucny jinak nez je v Pumping lemmatu, ale asi to nevadi

)

Otázka 27:

Nechť \sim^i je ekvivalence stavů konečného automatu po i krocích. Potom platí:

$p \sim^i q \Rightarrow p \sim^{i+1} q$

$p \sim^{i+1} q \Rightarrow p \sim^i q$

$p \sim^i q \Rightarrow \forall x \in X \delta(p, x) \sim^i \delta(q, x)$

$p \sim^{i+1} q \Rightarrow \forall x \in X \delta(p, x) \sim^i \delta(q, x)$

Odpověď:

BD (D plyne z B?)

Otázka 28:

Dvousměrný konečný automat přijímá stejná slova jako nějaký

deterministický konečný automat

nedeterministický konečný automat

Odpověď:

AB (podle slajdů: Jazyky přijímané dvousměrnými konečnými automaty jsou právě jazyky přijímané konečnými automaty.)

Otázka 29:

Nechť $A = (Q, X, \delta, S, F)$ je **nedeterministický** konečný automat. Automat (Q, X, δ, S, Q, F) přijímá jazyk

$L(A)^R$

$X^* - L(A)$

$L(A)$

X^*

Odpověď:

nic (B(doplňek) neplatí protože je nedeterministický a jedním slovem se můžete dostat například do dvou stavů q_1 a q_2 . Když se stane, že $q_1 \in F$ (konec) a zároveň platí, že $q_2 \notin F$ (nekonec), tak to slovo bude i v druhém automatu, aby to totiž platilo, musel by být automat deterministický)

Otázka 30:

Nechť $A=(Q,X, \delta,S,F)$ je **deterministický** konečný automat. Automat $(Q,X, \delta,S,Q-F)$ přijímá jazyk

- $L(A)^R$
- $X^*-L(A)$
- $L(A)$
- X^*

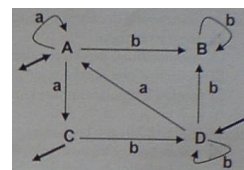
Odpověď:

B (doplnek, DKA se prohozením koncových a nekonečných stavů udělá doplněk, neplatí pro nedeterministický KA)

Otázka 31:

Nechť máme daný následující automat A. Do jakých stavů se tento automat může dostat v **přijímacím výpočtu nějakého slova $L(A)$** po přečtení dvou písmen?

- A
- B
- C
- D

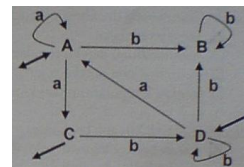
Odpověď:

ACD (Pro nějaké přijímané slovo provedu výpočet a ve druhém kroku (po druhém přečteném písmenu) se kouknu v jakých jsem stavech. Odpovědět mám jaké všechny možné stavy to můžou být. B je mrtvý stav - jakmile se do něj dostanu, už nemůže být to slovo elementem $L(A)$, cílí do stavu B se nemůžu dostat **přijímacím výpočtem**.)

Otázka 32:

Nechť máme daný následující automat P. **Po přečtení slova baab** se tento automat může dostat do stavu

- A
- B
- C
- D

Odpověď:

BD (chyťak je v tom, že **prečtení slova neznamená jeho přijetí**, takže automat jen tuhle sekvenci baab zpracuje nehlédne na stav kam se dostane. stačí se kouknout kam se da dostat na B které je poslední a zda se do nich da dostat přes sekvenci baab)

Otázka 33:

Nechť existuje **isomorfismus** mezi dvěma deterministickými konečnými automaty. Potom:

- oba automaty mají stejný počet stavů
- oba automaty mají stejný počet koncových stavů
- oba automaty mají stejný počet počátečních stavů
- stavové diagramy obou automatů mají stejný počet hran

Odpověď:

ABCD (izomorfismus = přejmenování stavů)

Otázka 34:

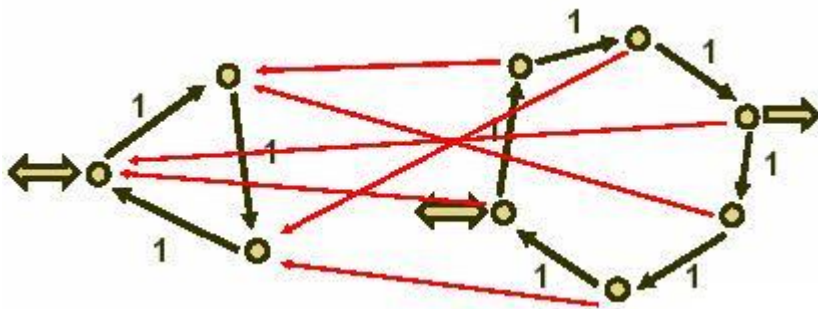
Nechť existuje **homomorfismus** mezi dvěma **deterministickými** konečnými automaty. Potom:

- oba automaty mají stejný počet stavů
- oba automaty mají stejný počet koncových stavů
- oba automaty mají stejný počet počátečních stavů

stavové diagramy obou automatů mají stejný počet hran

Odpověď:

C (př. homomorfismu:

C platí protože deterministické mají 1 počáteční stav)

Otázka 35:

Nechť existuje **homomorfismus** mezi dvěma **nedeterministickými** konečnými automaty. Potom:

- oba automaty mají stejný počet stavů
- oba automaty mají stejný počet koncových stavů
- oba automaty mají stejný počet počátečních stavů
- stavové diagramy obou automatů mají stejný počet hran

Odpověď:

nic (si zoberies 2 nedet rovnake, a do jedneho zrusis jeden vstupny stav a vlozis tam lambda prechod z ineho vstupneho stavu do toho kde si ten vstup zrusil, a mas ekvivalentne automaty a maju rozny pocet vstupov)

Otázka 36:

Nechť $A_1=(Q_1,X, \delta_1,q_1,F_1)$ a $A_2=(Q_2,X, \delta_2,q_2,F_2)$ jsou deterministické konečné automaty. Potom automat $A=(Q,X, \delta,q,F)$, kde $Q=Q_1 \times Q_2$, $q=(q_1,q_2)$, $\delta((p_1,p_2),x)=(\delta_1(p_1,x),\delta_2(p_2,x))$, $F=F_1 \times F_2$ přijímá jazyk:

- $L(A_1) \cup L(A_2)$
- $L(A_1) \cap L(A_2)$
- $L(A_1) - L(A_2)$
- $L(A_1) \cdot L(A_2)$

Odpověď:

B

Otázka 37:

Nechť $A_1=(Q_1,X, \delta_1,q_1,F_1)$ a $A_2=(Q_2,X, \delta_2,q_2,F_2)$ jsou konečné automaty. Potom automat $A=(Q_1 \times Q_2,X, \delta,(q_1,q_2), Q_1 \times F_2)$, kde $\delta((p_1,p_2),x)=(\delta_1(p_1,x),\delta_2(p_2,x))$ přijímá jazyk:

- $L(A_1)$
- $L(A_2)$
- $L(A_1) - L(A_2)$
- $L(A_2) - L(A_1)$

Odpověď:

B (je to jen jazyk L_2 , je to videt z koncovych stavu $Q_1 \times F_2$ je to sice kartezycky soucin tech stavu, ale vzdy je tam pouze stavy z F_2 takže to prijima vsechny slova z A_2 a nic vic. Muze to prijimat i nektera slova z A_1 , ale to jen kdyz jsou i v A_2 .)

Otázka 38:

Nechť $A=(Q,X,Y, \delta,q_0,Z,F)$ je automat kde Q,X a Y jsou konečné neprázdné množiny, $q_0 \in Q$, $Z \in Y$, $F \subseteq Q$ a $\delta(Q \times (X \cup \{\lambda\})) \times Y \rightarrow P_{FIN}(Q \times Y)$. Potom tento automat přijímá právě jazyky rozpoznávané

- deterministický zásobníkový automat
- (nedeterministický) zásobníkový automat
- deterministický konečný automat
- nedeterministický konečný automat

Odpověď:

CD (není zásobníkový! není tam * (tam kde jsem napsal **NIC** – to tam normalne v písemce není ☺) je jako klasický konečný)

Otázka 39:

Řekneme, že dva stavy p a q konečného automatu $A=(Q,X, \delta,S,F)$ jsou ekvivalentní právě tehdy když:

- $\forall w \in X^* \delta^*(p,w) \in F \Leftrightarrow \delta^*(q,w) \in F$
- $\forall w \in X^* \delta^*(p,w) = \delta^*(q,w)$
- $\forall w \in L(A) \delta^*(p,w) \in F \Leftrightarrow \delta^*(q,w) \in F$
- $\forall w \in L(A) \delta^*(p,w) = \delta^*(q,w)$

Odpověď:

nic (A – neplatí, protože automat je nedeterministický !

C neplatí, představ si, že by pro slova, co NEPATŘÍ do L , platila negace uvedené závislosti. No pak by muselo to slovo patřit do jazyka, protože $0 \Leftrightarrow 1$ NEBO $1 \Leftrightarrow 0$, což je blbost.)

Otázka 40:

Řekneme, že dva stavy p a q konečného automatu $A=(Q,X, \delta,q_0,F)$ jsou ekvivalentní právě tehdy když:

- $\forall w \in X^* \delta^*(p,w) \in F \Leftrightarrow \delta^*(q,w) \in F$
- $\forall w \in X^* \delta^*(p,w) = \delta^*(q,w)$
- $\forall w \in L(A) \delta^*(p,w) \in F \Leftrightarrow \delta^*(q,w) \in F$
- $\forall w \in L(A) \delta^*(p,w) = \delta^*(q,w)$

Odpověď:

A (není to ta varianta s $\forall w \in L(A)$, protože slovo nemusí být z jazyka a přesto ho automat přečte a dostane se do stavu třeba nepřijímá, ale ten má také ekvivalentní stav, idkdyž není přijímá. Proto to platí pro všechna možná slova z X^* , definice ze slajdu)

Otázka 41:

Nechť $A=(Q,X, \delta,q_0,F)$ je deterministický konečný automat přijímající neprázdný jazyk a stav $p \in Q$ je ekvivalentní s q_0 . Potom platí:

- $\forall w \in X^* \delta^*(p,w) \in F$
- $\forall w \in L(A) \delta^*(p,w) \in F$
- $\exists w \in X^* \delta^*(p,w) \in F$
- $\exists w \in L(A) \delta^*(p,w) \in F$

Odpověď:

BCD

Otázka 42:

Nechť A je deterministický konečný automat mající mezi všemi deterministickými konečnými automaty přijímajícími jazyk $L(A)$ nejmenší počet stavů. Potom:

- A je redukovaný
- A nemusí být redukovaný
- A může obsahovat ekvivalentní stavy
- A nemůže obsahovat ekvivalentní stavy

Odpověď:

AD (A- Ve třídě navzájem ekvivalentních konečných automatů existuje „minimální“ automat.

D- plyne z A – def. redukovaného aut.)

Otázka 43:

Pro dva ekvivalentní konečné automaty platí že:

- jsou izomorfní
- existuje mezi nimi homomorfismus
- rozpoznávají stejné jazyky
- mají stejný počet koncových stavů

Odpověď:

C (za slajdu: říkáme, že konečné automaty A a B jsou ekvivalentní, jestliže rozpoznávají stejný jazyk, tj. $L(A)=L(B)$)
B neplatí protože to asi myslí jako homomorfismus na obě strany

)

Otázka 44:

Pro dva ekvivalentní **redukované** konečné automaty platí že:

- jsou izomorfní
- existuje mezi nimi homomorfismus
- rozpoznávají stejné jazyky
- mají stejný počet koncových stavů

Odpověď:

ABCD (

- a) u redukovaných je to samé
- b) když jsou izomorfní tak tohle také
- c) z definice ekvivalence
- d) plyne z a)

Otázka 45:

Pro dva ekvivalentní **deterministické** konečné automaty platí že:

- jsou izomorfní
- existuje mezi nimi homomorfismus
- rozpoznávají stejné jazyky
- mají stejný počet koncových stavů

Odpověď:

C (z definice ekvivalence)

Otázka 46:

Nechť $A=(Q,X, \delta, q_0, F)$ je automat, kde Q a X jsou konečné neprázdné množiny, $q_0 \in Q$,

$F \subseteq Q$ a $\delta \subseteq (Q \times X \times Q)$. Potom se jedná o

- deterministický konečný automat
- nedeterministický konečný automat
- (nedeterministický) zásobníkový automat
- deterministický zásobníkový automat

Odpověď:

B (zásobníkový není nemá zásobníkovou abecedu a je nedeterministický podle te přechodové funkce
Deterministický automat to být nemůže, zkusme zvolit za delta prázdnou množinu, pak je to nedeterministický automat.)

Otázka 47:

Jazyky generované lineárními gramatikami jsou

- jazyky regulární
- nadmnožinou jazyků regulárních
- podmnožinou jazyků regulárních
- nemají k regulárním jazykům jasně definovaný množinový vztah

Odpověď:

B (protože podle vety

Jazyky generované levou lineární gramatikou jsou právě regulární jazyky.

To platí i pro jazyky generované levou lineární gramatikou. Obecná lin. gramatika ale nemusí generovat regulární jazyk.

Napr.: $\{0^n 1^n \mid n \geq 1\}$ není regulární jazyk, ale je lineární ($S \rightarrow 0S1 \mid 01$)

)

Otázka 48:

Regulární jazyky jsou generovány právě

- levě lineárními gramatikami
- právě lineárními gramatikami
- gramatikami, které mají na pravé straně maximálně jeden neterminál
- gramatikami, které mají na pravé straně maximálně jeden terminál

Odpověď:

AB (AB – ze slidu, NE oběma současně, nemůžou se kombinovat

C – platilo by ale chybí tam ještě „Neterminální symbol je buď jen na začátku, nebo jen na konci pravé strany všech pravidel gramatiky.“, D – to není asi nic)

Otázka 49:

Nechť G je redukovaná bezkontextová gramatika. Potom platí:

- každá bezkontextová gramatika generující jazyk L(G) obsahuje stejně nebo více neterminálních symbolů
- každá redukovaná bezkontextová gramatika generující jazyk L(G) obsahuje stejně nebo více neterminálních symbolů
- každá bezkontextová gramatika generující jazyk L(G) je ekvivalentní s G

Odpověď:

C (Příklad:

G1: $S \rightarrow 0S1 \mid \lambda$

G2: $S \rightarrow 0A \mid \lambda$

$A \rightarrow S1$

G1 i G2 generují stejný jazyk.

A, B: G2 je redukovaná, ale stejně G1 obsahuje minimálně neterminálů -> neplatí

C když generují stejný jazyk, jsou ekvivalentní)

Otázka 50:

Nechť $G_1 = (N_1, T, S_1, P_1)$ a $G_2 = (N_2, T, S_2, P_2)$ jsou dvě **kontextové** gramatiky s disjunktivními množinami neterminálů (N_1, N_2) a S je nový neterminál. Potom pro jazyk gramatiky $G = (N_1 \cup N_2 \cup \{S\}, T, S, P_1 \cup P_2 \cup \{S \rightarrow S_1 S_2\})$ platí:

- $L(G) = L(G_1) \cdot L(G_2)$
- $L(G) \subseteq L(G_1) \cdot L(G_2)$
- $L(G) \supseteq L(G_1) \cdot L(G_2)$

Odpověď:

C (Třeba si všimnout, že i když množiny neterminálů jsou disjunktivní, množina terminálů T je stejná, takže rozhraní $S_1 S_2$ mohou pretransformovat pravidla z P_1 i z P_2 . Například pravidlo z P_1 může zpracovat i začátek S_2 .)

Otázka 51:

Nechť $G_1=(N_1,T, S_1,P_1)$ a $G_2=(N_2,T, S_2,P_2)$ jsou dvě **bezkontextové** gramatiky s disjunktními množinami neterminálů a S je nový neterminál. Potom pro jazyk gramatiky $G=(N_1\cup N_2\cup\{S\},T,S,P_1\cup P_2\cup\{S\rightarrow S_1S_2\})$ platí:

- $L(G) = L(G_1) \cdot L(G_2)$
- $L(G) \neq L(G_1) \cdot L(G_2)$
- $L(G) \subseteq L(G_1) \cdot L(G_2)$
- $L(G) \supseteq L(G_1) \cdot L(G_2)$

Odpověď:

ACD (ide o BKJ a tam platí uzavřenost na zřetazeni a robi sa priamo tak ako to tam ma na slidov tam to je tiež jako 34., ale mluvi se o kontextovy gramatice, tzn. ze se prepisuji jen neterminaly, NE neterminaly s terminaly (v tom byl ve 34. otazce problem, protože tím mohly vzniknout i jiny slova nez pri zretezeni))

Otázka 52:

Gramatika (N,T,S,P) obsahující pouze pravidla tvaru $X\rightarrow u$, kde $X\in N$ a $u\in T^*$ je:

- regulární
- bezkontextová
- kontextová
- monotóní

Odpověď:

AB (A - vyhovuje definici, B- vyhovuje definici, C - nevyhovuje definici-napravo muze byt lambda, D- nevyhovuje definici-napravo muze byt lambda)

Otázka 53:

Nechť $G=(N,T,S,P)$ je generativní bezkontextová gramatika. Potom listy derivačního stromu mohou být ohodnoceny:

- slovy z T^*
- slovy z N^*
- symboly z T
- symboly z N

Odpověď:

C (Spravne vsak melo byt pouze V_t , Bartak to myslí, ze vsechny prvky muzou byt v listu.

Chtel jen V_t aby se ukazalo, ze clovek vi, ze tam muze v kazdem listu byt bud jeden terminal nebo lambda... a to ostatni bych tam nedavala, protoze lambda je dost tak zakerna, nekdy se pise uplne zvlast mimo V_n i V_t)

Otázka 54:

Nechť $G=(N,T,S,P)$ je generativní bezkontextová gramatika. Potom **vnitřní vrcholy** derivačního stromu jsou ohodnoceny:

- slovy z T^*
- slovy z N^*
- symboly z T
- symboly z N

Odpověď:

D (jde u vrcholy uvnitr stromu, ne listy)

Otázka 55:

Derivační strom libovolné bezkontextové gramatiky G , který dává slovo w , popisuje

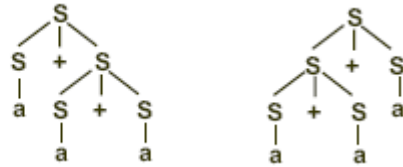
- všechny možné derivace slova w v G
- všechny možné levé derivace slova w v G
- všechny možné pravé derivace slova w v G

Odpověď:

nic (BKG muzou byt nejednoznacne a muzou mit ruzne stromy => ruzne (leve/prave) derivate)

Příklad:

$S \rightarrow S+S \mid a$
slovo $a+a+a$

Otázka 56:

Libovolný bezprefixový bezkontextový jazyk může být přijímán

- zásobníkovým automatem koncovým stavem
- zásobníkovým automatem prázdným zásobníkem
- deterministickým zásobníkovým automatem koncovým stavem
- deterministickým zásobníkovým automatem prázdným zásobníkem

Odpověď:

ABCD (BezPref jazyk se rozpoznava mam dojem prazdnym zasobnikem deterministickeho automatu, je to podmnozina jazyku ktore se rozpoznavaju det. s konecnym stavem. A protoze determinismus je slabsi nez nedeterminismus tak by pak meli platit i ty dva nedeterministicke varianty?)

Otázka 57:

Libovolný jazyk generovaný bezkontextovou gramatikou lze přijmout

- konečným automatem
- zásobníkovým automatem
- lineárně omezeným automatem
- Turingovým strojem

Odpověď:

BCD (BKJ je prijimana ZA a TJ je nadmnozinou ZA)

Otázka 58:

Nechť A a B jsou dva libovolné zásobníkové automaty přijímající slova prázdným zásobníkem. Potom jazyk $N(A) \cap N(B)$ je přijímán

- zásobníkovým automatem
- konečným automatem
- Turingovým strojem
- je mimo Chomského hierarchii

Odpověď:

C (no lebo bezkontextove nie su uzavrene na prienik, takže to može byt BKJ ale aj , a ta je prijimana LOA co je TJ)

Otázka 59:

Determinismus a nedeterminismus vedou na stejné třídy přijímaných jazyků u

- konečných automatů
- zásobníkových automatů
- Turingových strojů

Odpověď:

AC (u KA se použije podmnožinová konstrukce a u TS se to simuluje pomocí prohledávání do šířky)

Otázka 60:

Nedeterminismus zvysí sílu u

- konečných automatů
- zásobníkových automatů
- Turingových strojů

Odpověď:

B (ZA, kde se rozhoduje, zda nechte slovo nebo může přejít jedním stavem do více)

Otázka 61:

Lineárně omezené automaty přijímají jazyky přijímané právě

- Turingovými stroji
- Mooreovými stromi
- dvoucestnými konečnými automaty
- nedeterministickými konečnými automaty

Odpověď:

nic (A – ne, lebo tam je slovicko prave a TJ prijimaju viac ako LOA, BCD – jsou jen KA a prijimaji vic jazyku)

Otázka 62:

Pokud má zásobníkový automat prázdný zásobník, potom:

- čte pouze vstup
- mění pouze stavy řídicí jednotky
- končí výpočet
- přidá do zásobníku počáteční zásobníkový symbol

Odpověď:

C (ze slajdu:

Kdy končí výpočet zásobníkového automatu:

- zásobník je prázdný
- není definována žádná instrukce)

Otázka 63:

Chomského normální forma gramatiky (N,T,S,P) vyžaduje pravidla tvaru:

- $X \rightarrow au$, kde $X \in N$, $a \in T$, $u \in N^*$
- $X \rightarrow YZ$ nebo $X \rightarrow a$, kde $a \in T$, a $X, Y, Z \in N$
- $X \rightarrow \alpha Y \beta$, kde $X, Y \in N$, $\alpha, \beta \in T^*$
- $X \rightarrow w$, $X \in N$, $w \in (N \cup T)^*$

Odpověď:

B

Definice: Říkáme, že gramatika je v Chomského normální formě, jestliže všechna pravidla mají tvar: $X \rightarrow YZ$ nebo $X \rightarrow a$, kde $a \in V_T$, $X, Y, Z \in V_N$.

A- chujovina, Greibachové normální forma?

B- primo definice Chomského normální formy

C- tohle ne

D- w mohlo být i **lambda**, takže to neplatí

Otázka 64:

Průnik libovolného bezkontextového jazyka a libovolného regulárního jazyka bude vždy:

- prázdný
- regulární jazyk
- bezkontextový jazyk
- rekurzivně spočetný jazyk
- bezprefixový jazyk

Odpověď:

CD (napr. $0^i 1^i$ je BKJ, $0^i 1^j$ je RJ, jejich průnik je opět $0^i 1^i$, tedy BKJ, rekurzivně spočetný je nadmnožina)

Otázka 65:

Nechť $G=(N,T,S,P)$ je monotóní generativní gramatika a $(u \rightarrow v) \in P$ je její pravidlo. Potom platí:

- $|u| \leq |v|$
- $|v| \leq |u|$
- $u=\alpha\beta\gamma, \alpha, \gamma \in (N \cup T)^*, \beta \in N$
- $v=\alpha\beta\gamma, \alpha, \gamma \in (N \cup T)^*, \beta \in N$

Odpověď:

AC (

A- přímo z definice monotóní gramatiky,

B- obrácene tedy blbost,

C- říká, že na leve strane kazdeho pravidla je aspon 1 neterminal ta moznost plati, vzdycky musi byt nalevo neterminal dle definice gramatiky

D- posledni moznost taky blbost (to by ta gramatika negenerovala zadny terminalni slovo :)

)

Otázka 66:

Jaké jazyky přímá **PRÁVĚ** Turingův stroj?

- typu 0
- rekurzivně spočetné
- rekurzivní
- všechny

Odpověď:

AB ("prijima prave jazyky typu 0=(rek.spocetne)" znamena, ze neprijima jazyky obecnejsi nez typ 0 (a obecnejsi existuji).)

Otázka 67:

Nedeterministické Turingovy stroje přijímají **právě**:

- rekurzivně spočetné jazyky
- rekurzivní jazyky
- jazyky typu 0
- bezkontextové
- všechny jazyky

Odpověď:

AC (Ze slidu: NTS přijímají právě rekurzivne spocetné jazyky=(typu 0).)

Otázka 68:

Nedeterministické Turingovy stroje přijímají **všechny**:

- rekurzivně spočetné jazyky
- rekurzivní jazyky
- jazyky typu 0
- všechny jazyky

Odpověď:

ABC (Ze slidu: NTS přijímají právě rekurzivne spocetné jazyky=(typu 0).)

Otázka 69:

Doplňěk libovolného rekurzivně spočetného jazyka je

- rekurzivně spočetný jazyk
- rekurzivní jazyk
- prázdný jazyk
- regulární jazyk

Odpověď:

nic (Doplňěk: $-L = \{ w \mid w \notin L \} = X^* - L$,

jediný co by přicházelo v úvahu – možnost A ale to by původní jazyk musel být také rekurzivní (viz wikipedia) což obecně nemusí být)

Otázka 70:

Doplňěk libovolného rekurzivního jazyka je

- rekurzivně spočetný jazyk
- rekurzivní jazyk
- prázdný jazyk
- regulární jazyk

Odpověď:

AB (

A-Veta (Postova): Jazyk L je rekurzivní, právě když L a doplněk L jsou rekurzivně spočetné.

B- máme jazyk L a jeho doplněk $-L$, doplněk $-L$ je L

Postova: L je rekurzivní \Rightarrow L rekurzivně spočetný, $-L$ je rekurzivně spočetný

$-L$ je rekurzivně spočetný, L je rekurzivně spočetný $\Rightarrow -L$ je rekurzivní

CD-tohle neplatí

)

Otázka 71:

Problém zastavení (halting problem) říká, že:

- existuje Turingův stroj, který se zastaví
- neexistuje Turingův stroj, který se zastaví
- existuje Turingův stroj, který o jiném TS rozhodne, zda se zastaví
- neexistuje Turingův stroj, který o jiném TS rozhodne, zda se zastaví

Odpověď:

D (ve slajdech se říká že to znamená, že se nedá algoritmicky rozhodnout pro daný TS a jeho konfiguraci, zda bude jeho výpočet konečný. Na kterou z těchto odpovědí to naroubovat si nejsem úplně jistý, řekl bych že ta poslední?)

Otázka 72:

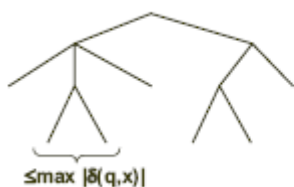
Výpočet nedeterministického Turingova stroje lze simulovat Turingovým strojem:

- prohledáváním do hloubky
- prohledáváním do šířky
- prohledáváním s navrácením (backtracking)
- nelze simulovat

Odpověď:

B (ze slidu:

TS modeluje všechny výpočty NTS prohledáváním do šířky

- Na pásce můžeme mít všechny konfigurace v hloubce k (páska je nekonečná), nebo
- můžeme generovat „popis“ výpočtu (posloupnost pravidel) a vždy k němu dopočítat výslednou konfiguraci

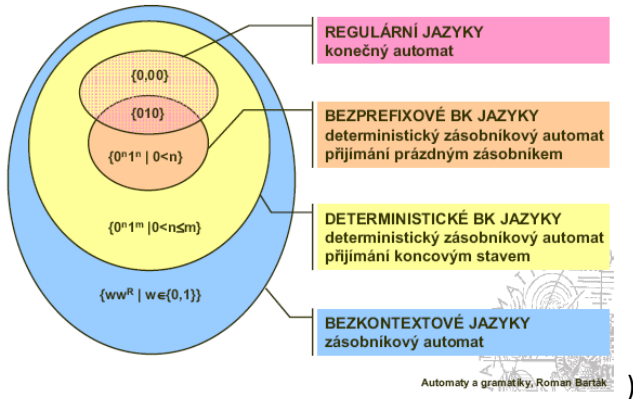
Otázka 73:

Nechť A je třída deterministických bezkontextových jazyků a B je třída bezprefixových bezkontextových jazyků. Potom mezi těmito třídami platí vztah:

- A=B
- $A \subseteq B$
- $A \supseteq B$
- $A \neq B$

Odpověď:

CD (

Otázka 74:

Ak ma gramatika G najmensi pocet stavov ako ktorakolvek ina gramatika generujuca ten isty jazyk potom je:

- a) redukovaná
- b) nemusí byť redukovaná
- c) ?
- d) ?

Otázka 75:

Nechť A je konečný automat s n stavů, potom délka slova minimální délky (pokud existuje), které přijímá konečný automat A je

- a) menší než n stavů
- b) alespoň n stavů
- c) maximálně n stavů
- d) více než n stavů

Odpověď:

AC

Otázka 76:

Nechť $G_1=(N_1,T, S_1,P_1)$ a $G_2=(N_2,T, S_2,P_2)$ jsou dvě **regulární** gramatiky s disjunktními množinami neterminálů (N_1,N_2) a S je nový neterminál. Potom pro jazyk gramatiky $G=(N_1 \cup N_2 \cup \{S\}, T, S, P_1 \cup P_2 \cup \{S \rightarrow S_1 S_2\})$ platí:

- $L(G) = L(G_1) \cdot L(G_2)$
- $L(G) \neq L(G_1) \cdot L(G_2)$
- $L(G) \subseteq L(G_1) \cdot L(G_2)$
- $L(G) \supseteq L(G_1) \cdot L(G_2)$

Odpověď:

ACD

Otázka 77:

Nechť L_1 a L_2 jsou dva libovolné jazyky ze stejné třídy Chomského hierarchie. Potom $L_1 \cup L_2$ patří:

- a) do stejné třídy jako L_1 a L_2
- b) do stejné třídy jazyků jako leží průnik L_1 a L_2
- c) je mimo Chomského hierarchii
- d) leží v jiné třídě

Odpověď:

A